

Bruksela, dnia 15.1.2018 r.
C(2017) 8868 final

WERSJA UPUBLICZNIONA

Niniejszy dokument został udostępniony
wyłącznie w celach informacyjnych.

Przedmiot: Pomoc państwa SA.47690 (2017/N) – Polska - Pomoc regionalna na rzecz inwestycji dla MŚP działających w sektorze stoczniowym – województwa pomorskie i zachodniopomorskie

Szanowny Panie Ministrze,

1. PROCEDURA

- (1) W drodze notyfikacji elektronicznej zarejestrowanej przez Komisję dnia 1 marca 2017 r. (SANI 2017/022189) Polska zgłosiła, zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE, wprowadzenie do dnia 31 grudnia 2020 r. programu regionalnej pomocy inwestycyjnej gwarantującego małym i średnim przedsiębiorstwom działającym w sektorze budownictwa okrętowego w województwach pomorskim i zachodniopomorskim wsparcie w formie dotacji, pożyczek oraz gwarancji. Zgodnie z art. 13 lit. a) ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych („GBER”)¹ sektor budownictwa okrętowego jest wyłączony z regionalnej pomocy inwestycyjnej. Z tego powodu program został zgłoszony celem oceny na podstawie Wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020² („wytyczne w sprawie pomocy regionalnej”).
- (2) Pismem z dnia 28 kwietnia 2017 r. Komisja zwróciła się o przedstawienie dodatkowych informacji. Polska przekazała wymagane informacje pismem z dnia 5 czerwca 2017 r. Pismem z dnia 18 października 2017 r. Komisja zwróciła się o przedstawienie informacji uzupełniających. Polska przekazała wymagane informacje w dniu 16 listopada 2017 r.

¹ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

² Dz.U. C 209 z 23.7.2013, s. 1.

Jego Ekscelencja
Witold Waszczykowski
Minister Spraw Zagranicznych
Al. Szucha 23
PL-00 - 580 Warszawa

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA POMOCY

2.1. Cel programu pomocy

- (3) Celem środka jest promowanie rozwoju gospodarczego i społecznego województw pomorskiego i zachodniopomorskiego poprzez udzielanie wsparcia w formie pomocy inwestycyjnej dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) prowadzących działalność w sektorze budownictwa okrętowego w tych województwach.
- (4) Polska poinformowała, że przedmiotowa pomoc jest pomocą sektorową ponieważ przyznawana będzie na inwestycje początkowe MŚP działającym w sektorze budownictwa okrętowego (głównie kody NACE 30.11 – Produkcja statków i konstrukcji pływających oraz 30.12 – Produkcja łodzi wycieczkowych i sportowych³).
- (5) Pomoc udzielana będzie w ramach – odpowiednio – Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014–2020 oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014–2020.
- (6) Zgodnie z mapą pomocy regionalnej na okres 2014–2020 dotyczącej Polski, województwa pomorskie i zachodniopomorskie są obszarami objętymi pomocą na mocy art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE⁴. Maksymalna intensywność pomocy w tych województwach wynosi 35% ekwiwalentu dotacji brutto dla dużych przedsiębiorstw, 45% dla średnich przedsiębiorstw i 55% dla małych przedsiębiorstw.

2.2. Podstawa prawna

- (7) Krajowe podstawy prawne programu są następujące:
 - a) art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, 1579 i 1948);
 - b) projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców na inwestycje w zakresie budownictwa okrętowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020.

³ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 z dnia 9 października 1990 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej, Dz.U. L 293 z 24.10.1990, ostatnio zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, s. 1) oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1893/2006 (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1).

⁴ Pomoc państwa nr SA.37485 (2013/N), decyzja Komisji C(2014) 865 final (Dz.U. C 210 z 4.7.2014, s. 6).

2.3. Charakter i forma pomocy

- (8) Zgodnie z informacjami przekazanymi przez władze polskie celem pomocy jest wspieranie inwestycji początkowych MŚP w sektorze budownictwa okrętowego, realizowanych w dwóch przedmiotowych regionach.
- (9) Pomoc udzielana będzie w formie:
- a) która przynosi bezpośrednią korzyść majątkową (dotacje);
 - b) dotacji na spłatę odsetek w ramach pożyczek udzielanych na warunkach preferencyjnych;
 - c) gwarancji lub poręczeń spłaty kredytów.
- (10) Wysokość pomocy będzie obliczana jako ekwiwalent dotacji brutto. Formuły, zgodnie z którymi obliczany jest ekwiwalent dotacji brutto pomocy, zostały zdefiniowane w rozporządzeniu Rady Ministrów⁵ i są oparte na komunikacie Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych⁶ i Obwieszczeniu Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji⁷.
- (11) Jako że pomoc przyznawana będzie w transzach, władze polskie potwierdziły, że wartości pomocy i kosztów kwalifikowalnych zostaną zdyskontowane w momencie udzielenia pomocy. Jako stopę procentową stosowaną do dyskontowania stosuje się stopę dyskontową obowiązującą w dniu przyznania pomocy.

2.4. Beneficjenci

- (12) Beneficjentami programu są wyłącznie MŚP zgodnie z definicją zawartą w zaleceniu Komisji dotyczącym definicji MŚP z dnia 6 maja 2003 r.⁸
- (13) Władze polskie szacują, że liczba beneficjentów wyniesie od 11 do 50 podmiotów. Szacuje się, że 18 przedsiębiorstw skorzysta z pomocy w formie dotacji, a około 22 powinno uzyskać pomoc w postaci dotacji na spłatę odsetek oraz gwarancji lub poręczeń spłaty kredytów.
- (14) Program nie będzie miał zastosowania do przedsiębiorców znajdujących się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację z 2014 r.⁹. Polska zobowiązała się do zawieszenia wypłaty wszelkiej pomocy w ramach zgłoszonego programu pomocy na rzecz każdego przedsiębiorstwa, które skorzystało z wcześniejszej pomocy niezgodnej

⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach.

⁶ Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.

⁷ Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 6.

⁸ Zob. zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

⁹ Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji, Dz.U. C 249 z 31.7.2014, s. 1.

z prawem, która zgodnie z decyzją Komisji została uznana za niezgodną z rynkiem wewnętrznym.

2.5. Kwalifikujące się projekty

- (15) Do uzyskania wsparcia w ramach programu kwalifikują się wyłącznie te projekty, które są inwestycjami początkowymi w rozumieniu pkt 20 lit. h) wytycznych w sprawie pomocy regionalnej. W programie pomocy wyraźnie określono, że inwestycje początkowe nie stanowią inwestycje prowadzące wyłącznie do odtworzenia zdolności produkcyjnych zakładu ani inwestycje polegające wyłącznie na nabyciu akcji lub udziałów przedsiębiorstwa ani sama wymiana instalacji lub urządzeń w zakładzie¹⁰.

2.6. Wydatki kwalifikowalne

- (16) Program przewiduje, że pomoc może być udzielana na pokrycie następujących kosztów kwalifikowalnych: (i) kosztów inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne, (ii) kosztów wynagrodzenia wynikających z tworzenia nowych miejsc pracy powstałych w następstwie realizacji inwestycji początkowej, (iii) kosztów powstałych z połączenia takich kosztów inwestycji i kosztów wynagrodzenia, w zależności od tego, która z tych kwot jest wyższa, (iv) kosztów prac przygotowawczych i usług doradczych związanych z inwestycją początkową do wysokości maksymalnie 50% ich łącznej wartości¹¹.
- (17) W przypadku pomocy przyznanej na zasadniczą zmianę procesu produkcji, koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowalne jeżeli przekraczają koszty amortyzacji aktywów związanych z działalnością podlegającą modernizacji w ciągu trzech lat obrotowych poprzedzających rozpoczęcie prac¹².
- (18) W przypadku pomocy przyznanej na dywersyfikację produkcji istniejącego zakładu, koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowalne jeżeli przekraczają o co najmniej 200% wartość księgową ponownie wykorzystywanych aktywów, odnotowaną w roku obrotowym poprzedzającym rozpoczęcie prac¹³.
- (19) Koszty nabycia aktywów zakładu, który został zamknięty lub zostałyby zamknięte gdyby zakup nie nastąpił, mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowalne jeżeli aktywa są nabywane od osób trzecich niepowiązanych z nabywcą oraz transakcja nabycia zakładu jest przeprowadzana na warunkach rynkowych¹⁴.

¹⁰ Art. 5 ust. 2 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

¹¹ Art. 7 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

¹² Art. 8 ust. 1 pkt 1 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

¹³ Art. 8 ust. 1 pkt 2 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

¹⁴ Art. 8 ust. 3 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

- (20) W przypadku gdy wydatki kwalifikowalne odnoszą się do rzeczowych aktywów trwałych, wartość inwestycji określa się jako odsetek łącznych kosztów na podstawie kosztów gruntów, budynków i instalacji, maszyn i urządzeń.
- (21) W przypadku dzierżawy lub najmu rzeczowych aktywów trwałych, umowa dzierżawy lub umowa najmu gruntów lub budynków musi trwać przez okres co najmniej trzech lat od przewidywanego terminu zakończenia realizacji inwestycji początkowej natomiast umowa dzierżawy lub umowa najmu instalacji lub maszyn musi być zawarta w formie leasingu finansowego i obejmować obowiązek zakupu aktywów przez przedsiębiorcę po wygaśnięciu umowy dzierżawy lub umowy najmu¹⁵.
- (22) W przypadku gdy wydatki kwalifikowalne w ramach programu odnoszą się do wartości niematerialnych i prawnych, wartość inwestycji zostaje określona na podstawie wydatków poniesionych w wyniku transferu technologii poprzez nabycie praw patentowych, licencji, know-how lub nieopatentowanej wiedzy technicznej.
- (23) Wartości niematerialne i prawne kwalifikują się do obliczania kosztów inwestycyjnych, jeżeli spełniają następujące warunki:
- a) są wykorzystywane wyłącznie w zakładzie otrzymującym pomoc;
 - b) podlegają amortyzacji;
 - c) są nabywane na warunkach rynkowych od osób trzecich niepowiązanych z nabywcą, oraz
 - d) są włączone do aktywów przedsiębiorstwa otrzymującego pomoc i pozostają związane z inwestycją, na którą przyznano pomoc, przez co najmniej trzy lata¹⁶.
- (24) W przypadkach gdy wydatki kwalifikowalne w ramach programu obliczane są na podstawie kosztów wynagrodzenia, stanowiska muszą zostać obsadzone w ciągu trzech lat od zakończenia inwestycji i wszystkie miejsca pracy utworzone w wyniku inwestycji na danym obszarze muszą zostać utrzymane przez okres trzech lat od dnia pierwszego obsadzenia stanowiska. Koszty wynagrodzenia będą obliczane w odniesieniu do szacunkowych kosztów wynagrodzenia osób zatrudnionych na miejscach pracy utworzonych w wyniku inwestycji początkowej za okres dwóch lat¹⁷.

2.7. Zarządzanie programem

- (25) W przypadku dotacji organem przyznającym pomoc będą podmioty odpowiedzialne za wdrażanie regionalnych programów operacyjnych. Jeśli chodzi o pomoc w formie instrumentów finansowych władze polskie nie określiły jeszcze podmiotów, które miałyby je wdrażać.

¹⁵ Art. 8 ust. 2 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

¹⁶ Art. 8 ust. 6 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

¹⁷ Art. 9 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

2.8. Budżet i czas trwania zgłoszonego programu

- (26) Przedmiotowy program pomocy jest finansowany z zasobów dwóch regionalnych programów operacyjnych: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego („RPO WP”) oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego („RPO WZ”) w okresie programowania 2014 – 2020. Oba programy są współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego („EFRR”) i Europejskiego Funduszu Społecznego („EFS”). Całkowity budżet ze środków EFRR na rzecz programu wynosi ok. 19 000 000 PLN dla województwa pomorskiego i około 60 000 000 PLN dla województwa zachodniopomorskiego. Całkowity maksymalny budżet dla obu regionów przedstawia się następująco: (i) dotacje bezpośrednie – 70 628 000 PLN, (ii) pożyczki uprzywilejowane – 3 600 000 PLN, (iii) gwarancje – 2 700 000 PLN, (iv) inne instrumenty – 4 000 000 PLN.
- (27) Zgłoszony program pomocy będzie realizowany do dnia 31 grudnia 2020 r. Wszelka pomoc udzielona w ramach programu będzie przyznawana przed tą datą.

2.9. Wkład własny

- (28) Beneficjent zobowiązany jest do wniesienia wkładu finansowego w wysokości co najmniej 25% kosztów kwalifikowalnych, wolnego od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego, zgodnie z motywem 38 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej¹⁸.

2.10. Efekt zachęty

- (29) Aby wymóg efektu zachęty został spełniony, beneficjent będzie zobowiązany do złożenia wniosku o udzielenie pomocy przed rozpoczęciem prac¹⁹. Organ udzielający pomocy skontroluje wiarygodność scenariusza alternatywnego i potwierdzi, że pomoc regionalna wywołuje wymagany efekt zachęty odpowiadający jednemu ze scenariuszów opisanych w wniosku o udzielenie pomocy²⁰.
- (30) Wniosek o udzielenie pomocy, niezależnie od formy pomocy jakiej dotyczy, zawierać będzie co najmniej wszystkie obowiązkowe elementy wymagane w załączniku V do wytycznych w sprawie pomocy regionalnej²¹.

2.11. Utrzymanie inwestycji przez minimalny okres po jej zakończeniu

- (31) Zgodnie z podstawą prawną programu beneficjent pomocy będzie musiał utrzymać inwestycję przez co najmniej trzy lata od dnia zakończenia jej

¹⁸ Art. 11 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

¹⁹ Art. 14 ust. 1 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

²⁰ Art. 15 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

²¹ Art. 15 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

²¹ Art. 14 ust. 2 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

realizacji²².

2.12. Intensywność pomocy, maksymalne kwoty pomocy i kumulacja

- (32) Maksymalna dozwolona intensywność pomocy w przedmiotowych regionach wynosi 35 % ekwiwalentu dotacji brutto w rozumieniu pkt 20 lit. m) wytycznych w sprawie pomocy regionalnej. Ze względu na fakt, że w przypadku omawianego programu pomoc przyznawana jest wyłącznie MŚP, pułapy pomocy zostają zwiększone, tak jak przewidziano w pkt 177 wytycznych, z wyjątkiem pomocy przyznanej na rzecz dużych projektów inwestycyjnych.
- (33) Niezależnie od tych pułapów pomocy, w przypadku pomocy w formie dotacji, maksymalna wartość kosztów kwalifikowalnych ograniczona jest do 2 mln PLN w województwie pomorskim i do 4 mln PLN w województwie zachodniopomorskim. W przypadku instrumentów finansowych kwoty te mogą zostać zwiększone, ale w każdym przypadku pozostaną ograniczone ze względu na ograniczony budżet przyznany na instrumenty finansowe.
- (34) Pomoc udzielana w ramach programu może być kumulowana z innymi środkami pomocy udzielonej na pokrycie tych samych kosztów kwalifikowalnych, pod warunkiem, że całkowita kwota pomocy uzyskana ze wszystkich źródeł nie przekracza maksymalnej dopuszczalnej intensywności pomocy na projekt, określonej w mapie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 dotyczącej Polski, przy czym kwota ta jest obliczana przez organ przyznający pomoc przed przyznaniem pomocy. We wniosku o udzielenie pomocy wnioskodawca musi podać informacje niezbędne organom przyznającym pomoc do weryfikacji spełnienia warunków dotyczących kumulacji pomocy²³. Ponadto organ przyznający pomoc może zweryfikować prawdziwość informacji przekazanych przez beneficjenta pomocy za pomocą bazy SUDOP²⁴.
- (35) Władze polskie potwierdziły ponadto, że beneficjent dostarcza organowi przyznającemu pomoc wszystkie niezbędne dane dotyczące pomocy już otrzymanej dla danego przedsięwzięcia w ciągu ostatnich 3 lat dla tego samego obszaru NUTS 3 i miejsca zlokalizowania inwestycji, jak również oświadczenia o pomocy regionalnej i pomocy de minimis, jaką otrzymał lub ma otrzymać od innych organów przyznających pomoc w odniesieniu do tego samego projektu.
- (36) Władze polskie potwierdziły, że jeżeli pomoc jest przyznawana beneficjentowi

²² Art. 11 ust. 2 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

²³ Zgodnie z art. 14 ust. 3 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów przedsiębiorca musi załączyć do wniosku dokumenty sporządzone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 37 ust. 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dziennik Ustaw z 2016, poz. 1808, z późn. zm.). Wnioskodawca musi ponadto przedstawić oświadczenie, w którym deklaruje, czy wnioskowana pomoc zostanie przeznaczona na przedsięwzięcie, na które otrzymał on już inną pomoc oraz czy wnioskowana pomoc zostanie przeznaczona na pokrycie tych samych kosztów kwalifikowalnych, na które już otrzymał inną pomoc. W przypadku odpowiedzi twierdzącej wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia szczegółowych informacji dotyczących innej otrzymanej pomocy, w tym jej wartości nominalnej i wartości brutto, a także innych informacji dot. przedsięwzięcia, w tym jego opis, lokalizację, wykaz kosztów kwalifikowalnych, etapy realizacji oraz datę rozpoczęcia i zakończenia.

²⁴ System Udostępniania Danych o Pomocy, dostępny pod adresem: www.sudop.uokik.gov.pl.

na inwestycję uznaną za część pojedynczego projektu inwestycyjnego na poziomie grupy (zgodnie z pkt 20 lit. t) wytycznych w sprawie pomocy regionalnej), pomoc musi zostać zmniejszona w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych przekraczających 50 mln EUR.

2.13. Definicja dużego projektu inwestycyjnego i wymóg indywidualnego zgłoszenia

- (37) Zgodnie z pkt 20 lit. l) wytycznych w sprawie pomocy regionalnej w ramach programu „duży projekt inwestycyjny” oznacza inwestycję początkową, której wydatki kwalifikowalne przekraczają 50 mln EUR.
- (38) W przypadkach gdy pomoc przyznawana jest dla dużego projektu inwestycyjnego, któremu przyznano pomoc (na poziomie grupy) w wysokości powyżej 26,25 mln EUR na inwestycję początkową, pomoc może zostać przyznana jedynie w przypadku, gdy Komisja Europejska wydała decyzję o jej zatwierdzeniu w wyniku procedury zgłoszenia, o której mowa w art. 108 ust. 3 TFUE.

2.14. Monitorowanie

- (39) Polska zobowiązała się, że będzie co roku przedkładać Komisji sprawozdanie na temat stosowania zgłoszonego programu.
- (40) Ponadto Polska zobowiązała się do przechowywania, przez co najmniej 10 lat od daty przyznania pomocy w ramach programu, szczegółowej dokumentacji zawierającej wszelkie informacje i dokumenty towarzyszące niezbędne do stwierdzenia, że spełniono wszystkie warunki dotyczące zgodności, która to dokumentacja na żądanie będzie przekazywana Komisji.

3. OCENA ŚRODKA

3.1. Istnienie pomocy państwa

- (41) RPO WP i RPO WZ zostały zatwierdzone decyzjami wykonawczymi Komisji nr C(2015) 903 i C(2015) 908. Oba programy są współfinansowane ze środków EFRR i EFS. Wszelkie wkłady finansowe z EFRR lub EFS są przekazywane do budżetu krajowego danego państwa członkowskiego. Następnie państwa członkowskie przekazują te środki beneficjentom, w tym przypadku na rzecz funduszu. Środki EFRR i EFS stanowią zatem zasoby państwowe.
- (42) Środek ma charakter selektywny, ponieważ pomoc przyznawana w jego ramach obejmuje tylko niektóre przedsiębiorstwa w województwach pomorskim i zachodniopomorskim. Ponadto państwo posiada swobodę decyzyjną w zakresie przyznawania pożyczek, dotacji i gwarancji.
- (43) Środek przynosi korzyść bowiem udostępnia kwoty pomocy, do której beneficjenci nie mieliby dostępu w przypadku braku przedmiotowego środka.
- (44) Środek może zakłócać wymianę handlową i może wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi, ponieważ dotyczy działalności, która jest otwarta na konkurencję i w przypadku której istnieje wymiana

handlowa między państwami członkowskimi.

- (45) Uwzględniając powyższe wnioski, Komisja uważa, że zgłoszony środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

3.2. Zgodność środka z prawem

- (46) Zgłaszając środek pomocy przed wprowadzeniem go w życie, władze polskie wywiązały się ze swoich zobowiązań wynikających z art. 108 ust. 3 TFUE.
- (47) Biorąc pod uwagę fakt, że zgodnie z art. 13 lit. a) ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń blokowych z 2014 r. sektor budownictwa okrętowego jest wyłączony z regionalnej pomocy inwestycyjnej i operacyjnej, zgłoszony program musi zostać oceniony zgodnie z kryteriami określonymi w wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

3.3. Zgodność programu pomocy

- (48) Komisja zbadała środek w świetle art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE oraz wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.
- (49) W celu oceny, czy zgłoszony środek pomocy można uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym, Komisja bada, czy konstrukcja środka pomocy zapewnia, aby pozytywny wpływ pomocy na osiągnięcie celu będącego przedmiotem wspólnego zainteresowania był większy niż jego potencjalny negatywny wpływ na handel i konkurencję. W tym celu Komisja analizuje następujące elementy:

a) Wkład w osiągnięcie celu rozwoju regionalnego i potrzeba interwencji państwa

- (50) Zgodnie z pkt 31 i 32 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej programy pomocy regionalnej powinny stanowić integralną część strategii rozwoju regionalnego o jasno zdefiniowanych celach, powinny być spójne z tymi celami i przyczyniać się do ich osiągnięcia. Wymogi te spełniają środki wdrażane zgodnie ze strategiami rozwoju regionalnego określonymi w kontekście europejskich funduszy strukturalnych w celu przyczyniania się do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020”.

Komisja zauważa w tym względzie, że zgłoszony program stanowi część RPO WP oraz RPO WZ w odniesieniu do okresu programowania 2014–2020 i na tej podstawie przyczynia się do osiągnięcia celów rozwoju regionalnego.

- (51) Przyznając pomoc w ramach programu dla indywidualnych projektów inwestycyjnych, organ przyznający musi potwierdzić, że wybrany projekt przyczyni się do osiągnięcia celu programu i tym samym do realizacji strategii rozwoju danego obszaru.
- (52) W tym kontekście Komisja zauważa, że priorytetowe traktowanie projektów otrzymujących wsparcie zależy od tego, czy przyczyniają się one do osiągnięcia głównych celów strategii określonej w RPO WP i RPO WZ, takich jak rozwój gospodarczy regionu, konkurencyjność, innowacyjność, tworzenie nowych lub zachowanie istniejących stałych miejsc pracy, zgodność z inteligentną specjalizacją regionu.

- (53) Aby inwestycja faktycznie i trwale przyczyniała się do rozwoju danego obszaru, musi być ona utrzymana w danym obszarze przez co najmniej trzy lata po jej zakończeniu.
- (54) W tym kontekście Komisja zauważa, że aktywa wchodzące w skład inwestycji objętej pomocą muszą pozostać w danym obszarze przez co najmniej trzy lata po zakończeniu realizacji projektu inwestycyjnego.
- (55) Aby inwestycja była rentowna, państwo członkowskie musi zapewnić wniesienie przez beneficjenta wkładu finansowego w wysokości co najmniej 25 % kosztów kwalifikowalnych ze środków własnych lub zewnętrznych źródeł finansowania, w postaci wolnej od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego.
- (56) W tym celu Komisja zauważa, że wkład pożyczkobiorcy w finansowanie projektu inwestycyjnego musi stanowić co najmniej 25% łącznych kosztów finansowania.

b) Adekwatność programu

- (57) Zgodnie z sekcją 3.4 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej zgłoszony środek pomocy musi być właściwym instrumentem polityki do realizacji danego celu politycznego. Środek nie zostanie uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym, jeśli inne, mniej zakłócające instrumenty polityki lub mniej zakłócające rodzaje instrumentów pomocy umożliwiają osiągnięcie takiego samego pozytywnego skutku na rzecz rozwoju regionalnego.
- (58) Zgłoszony program oraz wybrane instrumenty stanowią część RPO WP oraz RPO WZ w odniesieniu do okresu programowania 2014–2020. Komisja uważa, że wybrane instrumenty w ramach programu są właściwe.

c) Efekt zachęty

- (59) Zgodnie z sekcją 3.5 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej pomoc regionalna może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, tylko jeśli wywołuje efekt zachęty. Efekt zachęty ma miejsce wtedy, gdy pomoc zmienia zachowanie przedsiębiorstwa w taki sposób, że angażuje się ono w dodatkową działalność przyczyniającą się do rozwoju obszaru, której nie podjęłoby bez przyznanej pomocy lub którą podjęłoby w ograniczonym lub innym zakresie lub w innym miejscu. Pomoc nie może subsydiować kosztów działalności, które przedsiębiorstwo i tak by poniosło, i nie może rekompensować zwykłego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej.
- (60) Prace w ramach indywidualnego projektu inwestycyjnego mogą rozpocząć się dopiero po złożeniu wniosku o pomoc.

Państwa członkowskie muszą wprowadzić standardowy formularz wniosku o pomoc załączony do wytycznych w sprawie pomocy regionalnej. W formularzu wniosku MŚP muszą wyjaśnić, jak wyglądałaby sytuacja alternatywna w przypadku nieotrzymania pomocy, wskazując, który scenariusz opisany w pkt 61 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej ma zastosowanie, bez przedstawienia dodatkowych dokumentów potwierdzających.

- (61) Organ przyznający pomoc musi skontrolować wiarygodność scenariusza alternatywnego i potwierdzić, że pomoc regionalna wywołuje wymagany efekt zachęty. Scenariusz alternatywny jest wiarygodny, jeśli opiera się na faktach i odwołuje się do czynników decyzyjnych obowiązujących w momencie podejmowania przez beneficjenta decyzji o inwestycji.
- (62) Komisja zauważa, że Polska zobowiązała się do przestrzegania tych wymogów.

d) Proporcjonalność programu

- (63) Zgodnie z sekcją 3.6 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej kwota pomocy musi być zasadniczo ograniczona do minimum niezbędnego do przyciągnięcia dodatkowych inwestycji lub działalności na danym obszarze.
- (64) Władze polskie wyjaśniają, że program ma zastosowanie wyłącznie do MŚP. Zgodnie z pkt 82 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej, w przypadku programów mających zastosowanie do MŚP, maksymalne poziomy intensywności pomocy określone w mapie pomocy regionalnej stanowią obszar bezpieczeństwa. Dopóki nie są one przekroczone, kryterium „pomocy ograniczonej do minimum” uznaje się za spełnione, a zatem pomoc jest proporcjonalna.
- (65) Zgodnie z pkt 87 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej Polska potwierdza, że jeśli podwyższone intensywności pomocy dla MŚP będą wykorzystywane zgodnie z mapą pomocy regionalnej, tych podwyższonych intensywności pomocy dla MŚP nie będzie stosować się do dużych projektów inwestycyjnych.
- (66) Polska potwierdziła, że będzie przestrzegać mającego zastosowanie pułapu pomocy regionalnej, w stosownych przypadkach biorąc pod uwagę połączenie z inną regionalną pomocą inwestycyjną. W związku z tym uznaje się, że pomoc jest ograniczona do minimum.

e) Unikanie nadmiernych negatywnych skutków

- (67) Aby pomoc można było uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, negatywny wpływ środków pomocy na konkurencję i wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi musi być ograniczony i zrównoważony przez pozytywne skutki polegające na przyczynieniu się do osiągnięcia celu leżącego we wspólnym interesie.
- (68) Polska przedstawiła informacje wskazujące, że rynki, których dotyczy program pomocy, są cykliczne i nie znajdują się pod względem strukturalnym w fazie bezwzględego upadku. Oczekuje się, że w niektórych segmentach sektora budownictwa okrętowego popyt wzrośnie. W związku z tym Komisja uważa, że pomoc nie doprowadzi do negatywnych skutków, które mogłyby spowodować niespełnienie warunków zgodności na podstawie pkt 120 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.
- (69) Zgodnie z wymogami określonymi w pkt 121 i 126 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej Komisja odnotowuje, że przyznając pomoc poszczególnym projektom w ramach programu, organ przyznający pomoc zweryfikuje i potwierdzi, że w przypadku braku pomocy inwestycja nie zostałaby

zlokalizowana w regionie o wyższej lub takiej samej jak w regionie docelowym intensywności pomocy regionalnej.

- (70) Zgodnie z wymogami określonymi w pkt 23 i 122 wytycznych w sprawie pomocy regionalnej Komisja odnotowuje, że przyznając pomoc poszczególnym projektom w ramach programu, organ przyznający pomoc zgłosi poszczególne dotacje przyznane w ramach pomocy indywidualnej, w przypadku gdy beneficjent zamknął taką samą lub podobną działalność na innym obszarze na terenie EOG w ciągu dwóch lat poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie pomocy lub w momencie złożenia wniosku o przyznanie pomocy miał zamiar zamknąć taką działalność w okresie dwóch lat od zakończenia subsydiowanej inwestycji.
- (71) Komisja uważa, że Polska wykazała, że negatywne skutki będą ograniczone do minimum, uwzględniając w szczególności ograniczone zasoby finansowe programu i ograniczoną maksymalną kwotę pomocy, która może zostać przyznana poszczególnym beneficjentom. Także i rozmiar spodziewanych beneficjentów (MŚP), innowacyjny charakter docelowych projektów i kryteria ich wyboru wskazują, że negatywne skutki będą ograniczone. Ponadto, poprzez ograniczenie zakresu zastosowania do MŚP, pomoc nie ma na celu wzmocnienia pozycji dużych, dominujących na rynku przedsiębiorstw. Wręcz przeciwnie, program wspiera innowacyjne inwestycje MŚP związane z inteligentnymi specjalizacjami regionu, a jego celem nie jest utrzymanie lub zwiększenie istniejących zdolności produkcyjnych. W tym przypadku chodzi o rynek, który charakteryzuje się dużymi przedsiębiorstwami stocznioowymi zlokalizowanymi głównie w Azji, i pomoc ma przyczynić się do wzmocnienia pozycji małych i średnich przedsiębiorstw działających w przemyśle stocznioowym w Polsce, tak aby były one lepiej przygotowane do stawienia czoła konkurencji ze strony dużych przedsiębiorstw zlokalizowanych w państwach trzecich.

f) Przejrzystość

- (72) Zgodnie z pkt II.2 komunikatu w sprawie przejrzystości²⁵ państwa członkowskie muszą zapewnić opublikowanie na kompleksowej stronie internetowej poświęconej pomocy państwa, na poziomie krajowym lub regionalnym, pełnego tekstu zatwierdzonego programu pomocy lub decyzji o przyznaniu pomocy indywidualnej oraz przepisów wykonawczych do tego programu lub decyzji, lub odpowiedniego linku do tych informacji; nazwy organu(-ów) przyznającego(-ych) pomoc; nazwy poszczególnych beneficjentów, formy i wysokości pomocy przyznanej każdemu z beneficjentów, daty przyznania pomocy, rodzaju przedsiębiorstwa (MŚP/duże przedsiębiorstwo), regionu, w którym ma siedzibę beneficjent (na poziomie NUTS II), oraz głównego sektora gospodarki, w którym beneficjent prowadzi

²⁵ Komunikat Komisji zmieniający komunikaty Komisji dotyczące Wytycznych UE w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych, Wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020, pomocy państwa przeznaczonej na filmy i inne utwory audiowizualne, Wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka oraz Wytycznych w sprawie pomocy państwa na rzecz portów lotniczych i przedsiębiorstw lotniczych, C(2014) 3349/2, Dz.U. C 198 z 27.6.2014, s. 30.

działalność (na poziomie grup NACE). Takie informacje należy opublikować po podjęciu decyzji o przyznaniu pomocy i przechowywać przez co najmniej 10 lat, zapewniając do nich powszechny i nieograniczony dostęp.

- (73) Polska potwierdza, że wszystkie wymogi dotyczące przejrzystości określone w pkt II.2 komunikatu w sprawie przejrzystości będą przestrzegane.

3.4. Wniosek dotyczący zgodności programu pomocy

- (74) W związku z powyższym Komisja jest zdania, że zgłoszony środek pomocy może mieć znaczny pozytywny wpływ (szczególnie pozytywny wkład w rozwój dwóch regionów słabiej rozwiniętych, tworzenie miejsc pracy i we wzmacnianie konkurencyjności MŚP). Jednocześnie Polska zapewniła, że potencjalne skutki negatywne pod względem zakłócenia konkurencji są ograniczone w takim stopniu, że zostaną one zrównoważone przez prawdopodobny pozytywny wpływ.
- (75) W związku z powyższym Komisja stwierdza, że zgłoszony środek spełnia wszystkie kryteria zgodności określone w wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

3.5. Wniosek końcowy

- (76) Komisja jest zdania, że zgłoszony program jest zgodny z ogólnymi przepisami wytycznych w sprawie pomocy regionalnej.

4. WNIOSEK

- (77) W związku z powyższym Komisja postanowiła uznać zgłoszony program za zgodny z rynkiem wewnętrznym.
- (78) Komisja zezwala zatem, by Polska przyznawała do dnia 31 grudnia 2020 r. pomoc inwestycyjną w postaci dotacji bezpośrednich, pożyczek, gwarancji i poręczeń w województwach pomorskim i zachodniopomorskim na podstawie tego systemu.
- (79) Komisja przypomina władzom polskim, że zobowiązały się one wypełniać obowiązki sprawozdawcze.
- (80) Ponadto Komisja przypomina władzom polskim, że wszelkie planowane zmiany w programie pomocy muszą zostać zgłoszone Komisji.

W przypadku gdyby niniejsze pismo zawierało informacje, które nie powinny być przekazywane osobom trzecim, należy poinformować o tym Komisję w terminie piętnastu dni roboczych od daty jego otrzymania. Jeżeli Komisja nie otrzyma w wyznaczonym terminie uzasadnionego wniosku w tym względzie, uzna to za wyrażenie zgody na ujawnienie osobom trzecim i publikację pełnej treści niniejszego pisma w autentycznej wersji językowej na stronie internetowej: <http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>.

Wniosek taki należy wysłać listem poleconym lub faksem na adres Rejestru pomocy państwa w Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Greffe
B – 1049 Brussels
Faks: 32 2 296 12 42

Z poważaniem
W imieniu Komisji

Margrethe VESTAGER
Członek Komisji